
[2021-58-RE](#)

Causa 2021-58-RE

(García Santiago c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 386-2021. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2021

BOPA núm. 97, del 15 de setembre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 9 de juliol del 2021, per la representació processal del Sr. Francisco García Santiago, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat de la Batllia, concretament de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2, que derivaria en una presumpta vulneració del dret a un procés degut, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que repositi la part recurrent en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 18 de gener del 2021, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual ampliava la incoació del sumari 9000033/2020 contra el Sr. Francisco García Santiago per uns presumptes delictes majors d'activitat financera il·legal, d'associació il·lícita i de blanqueig de diners, autoritzant el Servei de Policia, en funcions d'auxili judicial, a procedir a diverses actuacions de registre, de perquisició i de segrest del seu domicili.

1.2. El 3 de febrer del 2021, la representació processal del Sr. Francisco García Santiago va interposar un incident de nul·litat contra aquesta decisió per tal com va considerar que la decisió impugnada vulnerava els seus drets a la defensa, a la intimitat i a la inviolabilitat del domicili, establerts respectivament als articles 10, 14 i 15 de la Constitució.

1.3. El 5 de febrer del 2021, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar una providència mitjançant la qual obria una peça separada per tramitar l'incident de nul·litat.

1.4. El 7 de maig del 2021 i el 25 de juny del mateix any, la representació processal del Sr. Francisco García Santiago va presentar sengles escrits d'insistiment demanant la resolució de l'incident de nul·litat presentat.

1.5. El 9 de juliol del 2021, la representació processal del Sr. Francisco García Santiago va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la Batllia, concretament de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2, que derivaria en una presumpta vulneració del dret a un procés degut, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució.

2. Argumentació del recurrent

- De conformitat amb els fets que consten en els antecedents processals, el recurrent en empara exposa que la inactivitat judicial no permet la formulació de cap recurs, afegint que ha presentat diversos insistiments a la batlle en què es denunciava la inactivitat judicial.

- Considera que el dret fonamental lesionat és l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, i cita en defensa del seu recurs diferents resolucions d'aquest Tribunal Constitucional en aquesta matèria (Sentències del 15 de març del 2019, recaiguda en la causa 2018-58-RE i del 14 de març del 2001, recaiguda en la causa 2000-17-RE).

- Afirmar que, després de cinc mesos, la batlle instructora no ha resolt l'incident de nul·litat presentat per la vulneració dels seus drets a un procés degut i a la jurisdicció, a la intimitat i a la inviolabilitat del domicili (articles 10, 14 i 15 de la Constitució). Entén que l'incident de nul·litat té tramitació preferent, a diferència d'allò que ha fet la batlle que ha resolt altres peticions dins la fase instructora. Així mateix, sustenta que no s'aprecia cap mena de complexitat i que la seva actitud no ha provocat el retard, sinó que s'ha insistit en dues ocasions. El Tribunal Europeu dels Drets Humans estableix que les autoritats judicials han de tenir en compte els interessos en joc, sobretot en relació amb la situació personal.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que el reposi en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional ja ha tingut ocasió de precisar quins són els elements que s'han de ponderar per apreciar si existeix o no una vulneració del dret a la jurisdicció en el seu vessant del dret a un procés degut (article 10.2 de la Constitució i article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels

drets humans i de les llibertats fonamentals i les sentències del 13 de juliol de 1983, recaiguda en el cas Zimmermann i Steiner c/ Suïssa, així com la sentència del 27 de juny del 2000, recaiguda en el cas Frydlender c/ França).

La concreció de la durada "*raonable*", com a concepte jurídic indeterminat, exigeix valorar la complexitat processal, el temps transcorregut, l'actitud processal de les parts i l'activitat dels tribunals (veg. les sentències de l'11 de juliol del 2019 -causa 2019-21-RE-, del 25 de maig del 2007 -causa 2007-2-RE- i del 10 d'octubre del 2016 -causa 2016-8-RE), d'acord amb les peculiaritats del cas concret (veg. la sentència del 15 de desembre del 2014 -causa 2014-23-RE).

3.2. En aquest cas, no es pot atribuir a l'actitud de les parts el retard de cinc mesos per resoldre l'incident de nul·litat interposat. No obstant això, per determinar si existeix o no una durada del procés que es pugui entendre com a no raonable, esdevé necessari atendre al tipus de procés, als interessos que en ell es dirimeixen, a la complexitat d'aquests extrems i a la durada que per resoldre aquesta classe de processos solen esmerçar els tribunals.

Des d'aquesta òptica, és cert que el 3 de febrer del 2021 es va interposar un incident de nul·litat contra l'aute del 18 de gener del 2021 i que el 9 de juliol del 2021, el recurrent va interposar recurs d'empara, en virtut del qual denunciava la inactivitat de la batlle instructora, després d'haver efectuat dos insistiments en els mesos de maig i de juny respectivament. La Batllia va dictar una providència del 5 de febrer del 2021, en què acordava l'obertura d'una peça separada per tramitar aquest incident de nul·litat.

3.3. Les qüestions que es denuncien en l'incident de nul·litat són la vulneració del dret fonamental al procés degut i del dret a la jurisdicció (article 10.1 de la Constitució), derivat de les infraccions processals o dels defectes de forma que han causat indefensió; la incongruència de l'aute del 18 de gener del 2021; i, la infracció del dret a la intimitat (article 14 de la Constitució) i del dret a la inviolabilitat del domicili (article 15 de la Constitució).

Aquestes vulneracions que constitueixen els motius de l'incident de nul·litat, d'una extensió de quinze pàgines, que abasten eventuais infraccions contra tres drets fonamentals en un procés d'instrucció penal, malgrat que la tramitació de l'incident de nul·litat sigui preferent, no es pot conceptualitzar com a senzilla ni fàcil, de manera que el transcurs de poc més de 5 mesos sense que s'hagi resolt aquest incident, mentre que la batlle instructora desenvolupa actuacions penals en el marc de la instrucció, no es pot considerar com a una demora o dilació que pugui merèixer la consideració de no raonable, ateses les circumstàncies del cas ja exposades.

3.4. Les anteriors consideracions justifiquen la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, derivada de la manca manifesta de contingut constitucional, segons disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-58-RE interposat per la representació processal del Sr. Francisco García Santiago.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat